

[Miljøministeren]

rådet, inden et detaljeret lovforslag fremsættes.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Lindinger.

Anden næstformand (Erlendsson):

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg be-
trakte det som vedtaget, at den ønskede orlov
meddeles fra og med den 6. december 1977,
og at stedfortræderen indkaldes som midler-
tidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Gert Petersen.

Anden næstformand (Erlendsson):

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg be-
trakte det som vedtaget, at den ønskede orlov
meddeles fra og med den 7. december 1977,
og at stedfortræderen indkaldes som midler-
tidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.

Forhandling

Tastesen (S):

Folketinget har nu under de foregående
punkter på dagsordenen vedtaget at meddele
2 medlemmer orlov og at indkalde stedfor-
træderne.

Som ordfører for udvalget til valgs prøvel-
se skal jeg herefter tillade mig at gøre indstil-
ling om, at de pågældende stedfortrædere
godkendes som midlertidige medlemmer, og
jeg skal endvidere tillade mig at gøre indstil-
ling om, at en stedfortræder godkendes som
ordinært medlem af folketinget.

Under hr. *Knud Jespersens* sygeorlov har
1. stedfortræder for Danmarks kommunisti-
ske parti i østre storkreds, sekretær *Margit
Hansen*, været indkaldt som midlertidigt

medlem. Efter at hr. *Knud Jespersen* den 2.
december er afgået ved døden, har fru *Margit
Hansen* erklæret sig villig til at overtage
det ledige mandat som ordinært medlem fra
og med den 3. december.

Det drejer sig endvidere om følgende mid-
lertidige medlemmer:

For hr. *Lindinger*, der har fået orlov fra i
dag, er det advokatsekretær *Connie Sonja
Jensen*, som er 1. stedfortræder for centrum-
demokraterne i østre storkreds, hvor hr. *Lin-
dinger* er valgt.

For hr. *Gert Petersen*, der har fået orlov
fra i morgen, er det lektor *Bodil Boserup*,
som er 1. stedfortræder for socialistisk folke-
parti i østre storkreds, hvor hr. *Gert Petersen*
er valgt.

Udvalget til valgs prøvelse har i et møde i
dag behandlet disse sager, og jeg kan herefter
på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling.

1. Sekretær *Margit Hansen* godkendes som
ordinært medlem af folketinget fra og med
den 3. december 1977.

2. Advokatsekretær *Connie Sonja Jensen*
godkendes som midlertidigt medlem af folke-
tinget fra og med den 6. december 1977.

3. Lektor *Bodil Boserup* godkendes som
midlertidigt medlem af folketinget fra og
med den 7. december 1977.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling
vedtoges enstemmigt med 137 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af:

*Forslag til lov om ændring af bygge-
lov. (Energibesparelse ved drift og vedligeholdelse af
varme- og ventilationsanlæg).*

(Lovforslag nr. L 13. Fremsat 6/10 77.
Første behandling 11/10 77. Betænkning
29/11 77).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betæn-
kingen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Thorndahl (FP):

Fremskridtspartiets gruppe kan tilslutte sig boligministerens ændringsforslag. Jeg var under førstebehandlingen meget kritisk over for lovforslaget, dets udvidelse af den samlede offentlige tvang og den mistillid til den danske borger, som lovforslaget er udtryk for. Boligministerens – måske noget modstræbende – ændringsforslag gør imidlertid lovforslaget betydelig mere rimeligt.

Boligministeren har i sine bemærkninger anført, at betydningen af velfungerende fyrings- og ventilationsanlæg er kendt i fagkredse, men kriterierne for, om anlæggene fungerer tilfredsstillende, er derimod ikke særlig velkendte blandt ejere og brugere. Det er jo en meget hård kritik, der her fra det offentlige rettes mod borgerne. Det er derfor af værdi, at boligministeren under udvalgsarbejdet har kunnet oplyse, at der, til trods for at det offentlige disponerer over betydelig faglig ekspertise inden for dette område, ikke foreligger dokumentation for en bedre fyringsøkonomi i offentligt ejede bygninger i forhold til sammenlignelige privatejede institutioner og bygninger. Vi kan altså her konstatere, at det offentlige ikke har været i stand til at fejte for sin egen dør, inden man retter en sådan hård kritik imod borgerne. Det ville have været rimeligt, om det offentlige havde kunnet dokumentere berettigelsen af lovforslaget med baggrund i fyringsøkonomi for de offentlige ejendomme. Det havde været naturligt, det havde været rimeligt.

Fremskridtspartiets endelige holdning til lovforslaget er ikke afklaret, og vi vil meddele vor stillingtagen ved tredje behandling.

Keld Andersen (KF):

Ved førstebehandlingen af dette lovforslag gav jeg på det konservative folkepartis vegne udtryk for megen skepsis over for lovforslaget, som det var udformet fra boligministerens side. Igennem udvalgsbehandlingen er

det imidlertid lykkedes at få fjernet truslerne mod husejerne om bål og brand, hvis de ikke foretog eftersyn af deres oliefyre. I stedet for straffebestemmelser og sanktioner bliver det nu således, at man informerer borgerne om energibesparelser, og dette kan vi i det konservative folkeparti støtte. Vi konstaterer også med tilfredshed, at der ikke med lovforslaget, som det ser ud nu, bliver tale om, at det offentlige skal ansætte flere personer med guldtressede kasketter, og at det i øvrigt kun er det rent fysiske eftersyn af oliefyrene, det drejer sig om.

På denne baggrund kan det konservative folkeparti tilslutte sig lovforslaget, som det vil se ud efter vedtagelsen af boligministerens ændringsforslag.

Bjørn Poulsen (SF):

I forhold til vor stilling ved første behandling af dette lovforslag er vi knap så positive mere. Det ændringsforslag, boligministeren er kommet med, kan vi ikke støtte, for det indebærer en ændring, som vi ikke mener burde foretages. Man har taget sanktionsmulighederne ud af forslaget. Vi er ikke helt vilde med sanktionsmuligheder – det er ikke ligefrem vores linje at lave sanktioner over for mennesker – men vi anser dem i dette tilfælde for at være absolut nødvendige. I stedet for disse sanktioner skal der komme en oplysningskampagne, og det er naturligvis udmærket, men vi kender fra tidligere tider – jeg tænker på oliekrisen i 1973 – hvor der har været sådanne oplysningskampagner, at resultaterne på længere sigt, hvad angår besparelser inden for energiområdet, ærlig talt ikke er ret store. Det ser heller ikke ud til, at det skulle blive bedre i fremtiden, så længe man ikke ændrer lovgivningen på dette område, så længe man ikke virkelig sætter ind på det nødvendige, at spare på vores energiforbrug.

Vi vil stemme imod det ændringsforslag, som boligministeren har fremsat, men selve lovforslaget anser vi trods alt for at være så nødvendigt, at vi vil stemme for det ved tredje behandling.

En ting er jeg 100 pct. overbevist om, nemlig at om to år ser vi et nyt forslag fra boligministeren, hvor man er nødt til at indbygge visse former for sanktioner for at få folk til at overholde de instrukser, de vil få,

[Bjørn Poulsen]

når hele denne kontrol af fyringsanlæg her i landet kommer i gang. Så kan vi gennemgå sagen en gang mere om to år og måske nå frem til det sørgelige resultat, at det, der helst skulle køre på frivillighedens princip, i alt for mange tilfælde er kørt af sporet.

Selve lovforslaget som sådant er vi nødt til at stemme for ved tredje behandling, idet det er en nødvendig ting.

Kaj Hansen (DKP):

Det ændringsforslag, ministeren har stillet, går jo ud på at udvande det lovforslag, han har fremsat. Det er sagt i udvalget, at det er klart, at praktisk talt alle ejere, som har et oliefyrr eller andet fyringsanlæg, selvfølgelig vil bringe det i orden og i forsvarlig stand. Derfor er dette ændringsforslag hamrende ulogisk, for meningen med det oprindelige forslag er netop, at de ejere, der ikke vil gøre det, skulle kunne pålægges det. Derfor går ændringsforslaget i virkeligheden imod hele lovforslagets intention, og derfor vil vi stemme imod dette ændringsforslag.

Det er jo meget sjældent – for ikke at sige aldrig – at man ser socialdemokratiet og regeringen stå fast på et standpunkt. Jeg kan næppe forestille mig, at dette kunne være blevet et kabinets spørgsmål. Jeg fatter derfor ikke, hvorfor man har udvandet det lovforslag, man selv har fremsat.

Mølgaard (DR):

Det er i betænkningen varslet, at retsforbundets folketingsgruppe ville fremkomme med sine synspunkter ved andenbehandlingen, og jeg skal da udsende det røgsignal, at vi er tilhængere af det ændringsforslag, som indebærer, at man knap forfølger med bål og brand i samme omfang, som man gjorde det ifølge lovforslaget, som det først var fremsat.

Forslaget i det hele er vanskeligt gennemtrængeligt, og der ligger monopoliseringsfarer indbygget i dette lovforslag. Det har været umuligt at skaffe dokumentation for, om disse monopoliseringsfarer er så store, at man på det grundlag må gå imod lovforslaget, men disse farer ligger der. Til gengæld ligger der også nogle energibesparelseshensigter, som vi må støtte.

Alt i alt kan vi derfor med megen betænkelse støtte lovforslaget efter vedtagelsen af ændringsforslaget.

Boligministeren (Ove Hove):

Jeg er i den ejendommelige situation, at jeg kan takke både dem, som er imod ændringsforslaget, og dem, som har givet tilsagn om at være med til trods alt at gennemføre hele forslaget.

Jeg havde gerne set det oprindelige forslag gennemført med de sanktionsbestemmelser, som var indbygget i det, fordi man ganske enkelt kommer til at gøre sig klart, at vores energisituation er så alvorlig, at det i den kommende tid bliver nødvendigt at gennemføre en lang række foranstaltninger for at begrænse energiforbruget. Målet med mit forslag var at skaffe hjemmel til at gå i gang med en del af problemkomplekset. Det er anslået, at det drejer sig om et felt, hvor der er mulighed for besparelser på 500 mill. kr. på årsbasis.

Jeg skal ikke gå i enkeltheder her ved denne andenbehandling, det har vi haft lejlighed til i udvalget, men vil blot understrege, at den kontrol, der her etableres med disse anlæg, er bygget op omkring et allerede eksisterende apparat, nemlig skorstensfejerordningen. Jeg fandt det altså nødvendigt at knytte byggelovens almindelige sanktionssystem hertil for at få den fulde effekt af ordningen og for at få en ligelig behandling af borgerne, specielt lejerne i den del af udlejningsbyggeriet, hvor der ikke i forvejen – som i det almennyttige byggeri – er kontrolforanstaltninger.

Som det fremgår af udvalgsbetænkningen og bemærkningerne her i salen, er det denne sanktionsbestemmelse, der har skabt problemerne. Dette, at man skulle gennemtvinge de nødvendige justeringer og forbedringer af oliefyrene via byggeloven, har fremkaldt en vis modstand. Jeg skal ikke forlænge diskussionen om dette, men må sige, at som sagen stiller sig, har jeg erklæret mig indforstået med at gøre forsøget med en ordning, der bygger på frivillighed. Jeg skal gøre mit bedste for, at de midler, der er afsat til informationen – 1 mill. kr. det første år, 400.000 kr. det andet år og 200.000 kr. det tredje år – målrettes på en sådan måde, at man får størst mulig effekt.

Men jeg vil samtidig gøre opmærksom på, at vi næppe får målsætningen i den samlede energiplan opfyldt med den hurtighed, som er tvingende nødvendig, hvis folkettingen ikke

[Boligministeren]

i de kommende foranstaltninger, der skal gennemføres, er enig om at tage alvorligt fat på detailområderne, sådan at befolkningen ikke kan komme uden om at gennemføre de besparelser, som er så tvingende nødvendige. De vil i øvrigt være til gavn for dens egen daglige økonomi. I dette tilfælde kan besparelserne som nævnt i bedste fald blive på omkring 500 mill. kr. om året.

Johan Philipsen (V):

Må jeg ikke starte med at citere boligministerens næstsidste sætning: »Befolkningen kommer ikke uden om energibesparelser.« Heri er jeg ganske enig. På denne baggrund vil jeg forsøge at forklare, hvorfor vi ikke kunne gå ind for de foreslåede sanktionsmuligheder.

Opvarmningen i Danmark er delt imellem det offentlige og de private, og endvidere har vi en opdeling på en anden led, idet ca. 27 pct. af opvarmningen sker via fjernvarme. Det er i øvrigt ganske meget, og det skal vi være glade for. Når jeg ikke vil være med til at give fru Hansen en bøde, hvis hun ikke overholder bestemmelserne, så er det simpelt hen, fordi vi langtfra har gjort nok på det offentlige område. Det må vi gøre, inden vi griber ind over for relativt små forbrugere. Vi har bygget offentlige bygninger, hvis energiforbrug er overmåde stort. Vi bygger i øjeblikket f. eks. i Sønderjylland administrationsbygninger med et areal pr. ansat, der er dobbelt så stort, som jeg finder fornuftigt – i øvrigt under anførsel af en venstreborgmester. Der kan opregnes en lang række eksempler på, at det offentlige i de sidste år har tilladt sig et energiforbrug, der ligger langt ud over, hvad man må finde rimeligt.

Må jeg ikke i al venlighed sige til boligministeren: vi var begge to glade forleden dag, da vi nedlagde grundstenen til det nye udenrigsministerium. Det betyder, at udenrigsministeriet bliver samlet, men formodentlig skal de bygninger, det forlader, stadig opvarmes, og det nye udenrigsministerium vil formodentlig kræve noget i retning af 400–500 t olie, for at det kan blive opvarmet. Det var altså et skridt i retning af større energiforbrug, som vi begge var så glade for.

Der findes i det sønderjyske landsarkiv et billede af, hvordan det var engang, da den, der var lærer i Lundtoft skole, havde ret til

at grave tørv i de marker, jeg i sin tid drev, og der findes i samme landsarkiv et notat om, at eleverne havde pligt til hver dag i vinterhalvåret hver at medbringe en tørv for at opvarme den skole, de gik i.

Jeg er ikke modvillig over for at spare energi; det er rækkefølgen, kære boligminister, jeg har vendt mig imod. Jeg vil ikke på nærværende tidspunkt ikende den gamle fru Hansen en bøde, før vi – formodentlig in solidum med andre partier – har fejlet for vor egen dør.

Boligministeren (Ove Hove):

Jeg skal ikke forlænge denne diskussion, foranlediget af de sidste bemærkninger, ud over at sige, at dér, hvor vi nu tager fat, er et sted, hvor vi med en meget stor effekt og med en meget let administrerbar ordening kan få taget hul på problemerne. Det betyder ikke, at den offentlige sektor skal gå fri, tværtimod.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslaget om en ny affattelse af § 1
vedtoges med 125 stemmer mod 17.

§ 1 i den nye affattelse og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af:

Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.